

УДК 373.3/.5.014.6(4/9)

© Лунячек В. Е., 2024

<https://orcid.org/0000-0002-4412-7068>

<https://doi.org/10.34142/23128046.2024.57.09>

В. Е. Лунячек

ВЧИТЕЛЬ, ЯК СУБ'ЄКТ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ВІДПОВІДНО ДО ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ

У роботі висвітлено матеріали дослідження проведеного у вересні-жовтні 2024 р. серед вчителів закладів загальної середньої освіти м. Харкова. Дослідження стосувалося актуальної теми – впровадження в освітній процес наказу МОНУ № 1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання». У процесі дослідження було опитано 508 вчителів м. Харкова, що склало репрезентативну вибірку. В результаті дослідження було доведено, що частина вчителів (31,1 %) вважає, що введення в дію цього наказу є не на часі у зв'язку з тим, що через воєнний стан в Україні значна частина освітнього процесу відбувається в дистанційному режимі, що ускладнює впровадження запропонованих цим документом нововведень. Ще 39,6% вчителів частково погодилися з цим, наголошуючи, що учасники освітнього процесу знаходяться не в рівних умовах. Одним із результатів дослідження є також констатація факту збільшення навантаження на вчителя ЗЗСО без збільшення його фінансової мотивації. Це було вказано в численних коментарях до проведеного опитування. Значна частина респондентів акцентує увагу на необхідності подальшої розробки науково-методологічного забезпечення для ефективного впровадження нових оцінювальних процедур. Вони наголошують на необхідності створення чітких, зрозумілих вчителю алгоритмів їхньої діяльності, уточнення цих алгоритмів за окремими предметами. У роботі проаналізовано перелік провайдерів у сфері підвищення кваліфікації, які в умовах диверсифікації надають послуги, котрі дозволяють учителю удосконалити свою компетентність у сфері оцінювання навчальних досягнень учнів. Зокрема, було з'ясовано що тільки 54,1 % таких послуг надається інститутом післядипломної педагогічної освіти Харківського регіону. Дослідження показало необхідність зміни ментальності значної частини вчителів щодо введення оновлених процедур оцінювання навчальних досягнень учнів. У роботі зроблено також висновок щодо недостатньої орієнтованості науково-комунікативних заходів із питань оцінювання навчальних досягнень учнів безпосередньо на вчителя. Вчитель епізодично стає суб'єктом цього процесу, що достатньо часто виводить його за межі обговорення проблеми.

Ключові слова: диверсифікація освітніх послуг, заклад загальної середньої освіти, оцінювання навчальних досягнень, підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, система оцінювання, якість освіти.

Luniachek V. E. Teacher as a subject of evaluation of students of general secondary education in accordance with the state standard. The paper presents the results of a study conducted in September-October 2024 among teachers of general secondary education institutions in Kharkiv. The study focused on the implementation of the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine No. 1093 of 02.08.2024 "On Approval of Recommendations for Assessment of Learning Outcomes". 508 Kharkiv teachers were interviewed, which constituted a representative sample. The study showed that (31.1 %) of teachers believe that the enactment of this order is not timely because due to martial law in Ukraine, a educational process is mostly conducted remotely, which complicates the implementation of the innovations prescribed by this document. Another 39.6 % of teachers partially agreed with this, emphasizing that educational process participants are not on equal terms. One of the results of the study is the fact that the workload of teachers of general secondary education has increased, unlike their financial motivation. This was highlighted in numerous comments to the survey. Many respondents emphasized the need for further development of scientific and methodological support for implementation of new assessment procedures. They emphasize the need to create understandable algorithms for their activities and to clarify these algorithms for concrete subjects. The paper analyzes the list of in-service training providers that offer services that allow teachers to improve their competence in assessing students' learning achievements. It was found that only 54.1 % of such services are provided by the Institute of Postgraduate Pedagogical Education in Kharkiv region. The study has shown the need to change the attitude of teachers towards the introduction of updated procedures for assessing students' learning achievements. The study also concluded that scientific and communicative activities related to the assessment of students' learning achievements are not focused on the teacher. The teacher only occasionally becomes a subject of this process, which often excludes them from the discussion of the problem.

Keywords: *diversification of educational services, general secondary education institution, assessment of learning achievements, in-service training of teaching staff, assessment system, quality of education.*

Вступ. Реформування системи загальної середньої освіти в Україні поставило на порядок денний створення систем оцінювання (в тому числі авторських) у закладах загальної середньої освіти (далі ЗЗСО) як складової внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Вчитель, як суб'єкт оцінювання здобувачів базової середньої освіти, є ключовою фігурою в освітньому процесі, що безпосередньо впливає на якість та ефективність навчання. Згідно з державним стандартом базової середньої освіти, оцінювання є невід'ємною частиною освітнього процесу та сприяє забезпеченню індивідуалізації навчання, враховуючи різноманітність здібностей учнів. Введення в дію нових нормативних документів, зокрема наказу МОНУ № 1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання

результатів навчання» (Pro zatverdzhennia rekomendatsii shchodo otsiniuvannia rezultativ navchannia, 2024), викликало неоднозначну реакцію педагогічної спільноти, що мотивувало на проведення дослідження, результати якого наведені в цій роботі.

Зауважимо, що останнім часом питанням створення й удосконалення систем оцінювання в ЗЗСО приділяється значна увага як у вітчизняних, так і зарубіжних наукових джерелах. Серед таких робіт наведемо дослідження Н. Авраменко та Л. Коваленко, які висвітлюють фінський досвід оцінювання в контексті реалізації Концепції НУШ. Автори розглядають педагогічне оцінювання як один із важливих елементів освітнього процесу. Вони показують взаємозалежність результатів педагогічного оцінювання з процесами управління закладом освіти. Акцент роблять на оцінюванні поступу здобувачів освіти, поліпшенні їх мотивації. Окремий наголос робиться на специфіці формувального оцінювання та її реалізації у школах Фінляндії. У роботі доведено позитивний вплив фінського досвіду на вітчизняну систему освіти (Avramenko & Kovalenko, 2022).

І. Горошкін значну увагу приділяє функціям оцінювання: інформаційній, стимулювально-мотиваційній, формувальній, розвивальній, виховній (для учнів); діагностувальній, інформаційній, аналітичній, контрольній, коригувальній (для вчителів). Матеріал у роботі подано з позицій вимог, що висвітлюються в Концепції НУШ. Він є доступним і корисним для вчителя (Horishkin, 2024). К. Бужинецька розглядає основні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з когнітивними порушеннями в умовах компетентнісного підходу. Зазначена робота є актуальною і її можна розглядати як зразок розробки критеріїв оцінювання для певної категорії учнів, що є важливою складовою системи оцінювання, яка створюється закладом освіти (Buzhynetska, 2021).

С. Головка, Ю. Жук, С. Науменко презентують основні висновки експериментального дослідження особливостей організації оцінювання результатів дистанційного навчання в закладах загальної середньої освіти України в умовах воєнного стану. Автори роблять висновок що в умовах воєнного часу оптимальним є змішане оцінювання результатів навчання в синхронному та асинхронному режимах, а також широке використання учнями технологій самооцінювання і взаємооцінювання, що потребують відповідної підтримки та уваги з боку педагога (Holovko, Zhuk & Naumenko, 2023).

У контексті теоретичного підґрунтя питань, яким присвячена ця робота, наведемо наші дослідження останнього часу, що висвітлюють системи оцінювання навчальних досягнень учнів США, Канади, Великої Британії та Австралії. У цій роботі детально представлена специфіка систем оцінювання

цих країн з акцентом на заходи щодо впровадження формульованого оцінювання (Luniachek & Ihnatenko, 2023). Проблеми взаємозв'язку оцінювання з якістю надання освітніх послуг представлено нами в роботі, яка стосується загальних проблем розвитку педагогіки (Luniachek, 2024).

Мета та завдання. Метою цієї роботи є дослідження процесів, що відбуваються в педагогічній спільноті закладів загальної середньої освіти, пов'язаних зі змінами в підходах до оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в умовах реалізації Концепції Нової української школи.

Методи дослідження. У процесі проведення дослідження застосовано такі методи, як: метод системного аналізу науково-педагогічної, науково-методичної літератури для висвітлення підґрунтя змін, що відбуваються в системі оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти та узагальнення отриманих під час дослідження результатів. Було використано також групу діагностичних методів, зокрема метод опитування. Під час проведення опитування та для підтвердження репрезентативності вибірки, яка була сформована, використовувалися стандартні методи соціологічного дослідження.

Результати. Реалізація Концепції Нової Української школи, передбачає створення у кожному закладі освіти власної системи оцінювання. У 2024 р. ці процеси були стимульовані зверху за рахунок видання наказу МОНУ № 1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання». Саме це спонукало нас до проведення дослідження серед учителів м. Харкова, результати якого оприлюднені нами нижче. Для проведення опитування з використанням google-інструментів була розроблена анкета, яка була розміщена за посиланням <https://docs.google.com/forms/d/1nIJCC79JSYnYKCoj4IEk7FntbzZj2TIdz1pv2QErDSs/edit> на google-диску проєкту «Professional Development» (Professional Development, n. d.).

Репрезентативність опитування була визначена за стандартною процедурою, з використанням калькулятора розташованого на сайті лабораторії соціологічних досліджень Вінницького національного технічного університету (<https://socio-lab.vntu.edu.ua/ukr>). У розрахунках ми виходили з того, що станом на 30 вересня 2024 р. у місті Харкові за статистичними даними працювало 7408 вчителів. При довірчій ймовірності (точності) – 97 % та довірчому інтервалі (похибці) – 5%, необхідний розмір вибірки складає 447 осіб. У опитуванні взяли участь 508 вчителів м. Харкова.

Зазначимо, що на момент опитування, яке проводилось у вересні-жовтні 2024 р., 93,7 % вчителів зазначили, що вони знайомі з вимогами Наказу МОНУ № 1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо

оцінювання результатів навчання». 6,3 % опитаних знаходилися в процесі роботи з цим документом. Ставлення до змісту цього наказу було неоднозначним. Так 37,4 % вчителів вважали його занадто складним для сприйняття, а ще 30,3 % вагалися з відповіддю. Повністю зрозуміли вимоги наказу тільки 32,3 % опитаних. Така статистика є доволі сумною, тому, що тільки третина вчителів на початок 2024-2025 н. р. була готова до запровадження цього документа в практику.

При цьому 63,4 % респондентів на цей момент підвищили свою кваліфікацію з проблематики оцінювання навчальних досягнень учнів за різними формами і у різних провайдерів. 36,6 % не мали у своєму активі курсів чи семінарів, які б дозволили їм підвищити власну кваліфікацію у цій царині. Слід наголосити, що ця цифра корелюється з кількістю тих респондентів, які вважали наказ занадто складним для сприйняття.

Щодо провайдерів, які надавали послуги з підвищення кваліфікації щодо сучасних підходів до педагогічного оцінювання, то вони розподілились таким чином: 54,1% - це послуги Харківської академії неперервної освіти (регіональний ІІПО), 11,8 % - послуги закладів вищої освіти. Разом з тим, констатуємо той факт, що більш як третина послуг (34,1 %) була надана незалежними провайдерами, що свідчить про посилення тенденцій із диверсифікації освітніх послуг в Україні. Серед цих провайдерів ми можемо назвати такі проєкти, як «EdEra», «Prometheus», «Professional Development», «На урок», «Росток», «Всеосвіта», «Освіторія» та ін.

Учителям, що брали участь у опитуванні, було запропоновано оцінити власну готовність до впровадження формульованого оцінювання в освітню діяльність за 10-ти бальною шкалою. Отримані результати наведені нами у таблиці 1.

Таблиця 1

Готовність вчителів до впровадження формульованого оцінювання (%)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1,2	0,4	2,4	2,8	13,6	8,1	15,4	29,5	15,7	11

Отримані результати свідчать, що абсолютна більшість учителів вважають, що вони готові до цієї процедури, але зауважимо, що повністю готовими себе визнали тільки 11 % опитаних. З нашої точки зору, це ставить під сумнів повноцінну реалізацію підходів до оцінювання, які задекларовані в Концепції НУШ і свідчить про необхідність подальшої роботи з педагогічною спільнотою.

Одночасно зауважимо, що коли учителям було запропоновано оцінити за 10-ти бальною шкалою свою готовність до впровадження наказу МОНУ

№ 1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» в практику, були отримані приблизно такі ж результати (табл.2).

Таблиця 2

Готовність вчителів до впровадження наказу МОНУ № 1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» (%)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	1,4	4,3	3	14,6	8,3	14,2	25	16,3	11

Отримані результати значною мірою корелюються з результатами наведеними у таблиці 1. Так, наприклад, повністю готовими до впровадження зазначеного наказу себе визнали також 11 % опитаних. Готовність на 7-8 балів до впровадження формульованого оцінювання показали 29,5 %, а до впровадження наказу МОНУ №1093 – 25 %. Аналогічна ситуація з тими, хто під час опитування вказав готовність на 9 балів, відповідно 15,7 % і 16,3 %.

Зауважимо, що більше половини опитаних учителів дуже неоднозначно відреагували на видання наказу № 1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання». Так, 31,1 % вважають, що цей наказ не на часі, а ще 39,6 % були невпевнені, щодо доцільності його видання саме зараз. Тільки 29,1 % вчителів назвали оприлюднення зазначеного наказу – своєчасним. Разом із тим, абсолютна більшість респондентів – 96,1 % вказала, що адміністрація закладів освіти, де вони працюють, опрацювала з ними цей наказ та надала відповідні рекомендації.

Стосовно змін у зайнятості вчителя після вступу в дію відповідного наказу, то переважна більшість вважає, що вони стали витратити більше часу на підготовку до занять. Ці результати наведені нами у таблиці 3.

Таблиця 3

Збільшення витрат учителями робочого часу на підготовку до занять після вступу в дію наказу МОНУ № 1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4,7	6,5	6,7	5,3	21,9	8,7	11,6	12,6	9,6	12,4

Показово те, що абсолютна більшість опитаних учителів негативно ставляться до введення нової ідеології оцінювання в умовах дистанційного навчання. На це прямо вказали 29,3 % вчителів і 52 % – частково на цьому

наголосили. Реальним реалізацію поставлених завдань в умовах дистанційного навчання вважають тільки 18,7 % респондентів.

Проблемним є питання й зі звітністю вчителів. 37,6 % вказали, що їх звітність суттєво збільшилась, а ще 39,8 % вважають, що вона збільшилась частково. Тільки п'ята частина опитаних – 22,6 % написали, що обсяг звітності залишився без змін. Ті респонденти, що вказали на збільшення звітності (382 особи з 508), відповіли на додаткове питання. Їх відповіді представлені у таблиці 4.

Таблиця 4

Збільшення звітності вчителів після введення в дію наказу МОНУ № 1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» (%)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10,7	4,7	9,2	9,2	26,2	7,9	8,9	10,7	4,2	8,4

На наш погляд, негативним є те, що суттєво збільшились вимоги адміністрації закладів освіти після вступу в дію наказу МОНУ № 1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання». На це вказали 56,3 % респондентів. Тільки 43,7 % опитаних вчителів відповіли, що вони залишилися на тому ж рівні. Вчителі, які наголосили на збільшенні звітності (351 особа з 508) відповідали також на додаткове питання, де їм було запропоновано вказати орієнтовно відсоток на скільки збільшились ці вимоги. Їх відповіді надані у таблиці 5.

Таблиця 5

Збільшення вимог з боку адміністрації закладів освіти до вчителів після введення в дію наказу МОНУ № 1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» (%)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
19,7	4	9,7	7,7	25,4	6,3	8,8	8,3	4	6,3

Підкреслимо, що на момент опитування у більшості закладів освіти наказ МОНУ № 1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» було обговорено на засіданні педагогічної ради – 94,9 %.

У запропонованому опитуванні вчителі також мали можливість висловити свою точку щодо деяких аспектів, пов'язаних із впровадженням наказу МОНУ № 1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання». Зокрема, частина вчителів пропонувала зупинити введення змін до того часу, поки всі учні та вчителі не

будуть працювати в рівних умовах (до завершення воєнного стану). Значна частина вчителів вказала на відсутність чіткого алгоритму впровадження оцінювання, в тому числі за окремими предметами.

Було акцентовано увагу, що адміністрація закладів освіти також немає повного розуміння шляхів впровадження положень наказу. Вчителі вказували, що хотілося б побачити зразки підсумкових робіт, що відповідають новому формату оцінювання та конкретні приклади розроблені методистами. Значна кількість респондентів вказала на необхідність доопрацювання представленого документу. Багато вчителів вказало на необхідність інтенсифікації курсів підвищення кваліфікації з проблематики оцінювання.

Серед цікавих побажань наданих вчителями є таке: «розробити професійну, компетентнісну систему оцінювання для використання вчителем, яка не потребує квесту». У відповідях наголошувалось також на невідповідності наказу про ведення класних журналів новітнім нормативним документам. Значна кількість висловлювань учителів стосується фінансової мотивації їхньої праці.

Обговорення. Під час виконання дослідження нами було проаналізовано не тільки відповіді на питання, які передбачали однозначну відповідь, а й понад 500 побажань і зауважень, що були висловлені у вільній формі в процесі опитування. Стислий їх виклад надано вище. Отримані матеріали дозволяють удосконалити підходи до формування компетентності вчителя ЗЗСО щодо оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, особливо в царині формувального оцінювання. Матеріали дослідження частково були оприлюднені на науково-комунікативних заходах, зокрема на International scientific-practical conference “Science, education, technology and society: problems and prospects”: conference proceedings (Tampere, Finland, October 4, 2024) (Luniachek, 2024). Вважаємо, що наведені в цій роботі матеріали, дозволять удосконалити підходи до впровадження нових форм оцінювання в закладах освіти України, що поліпшить якість надання освітніх послуг і буде сприяти подоланню освітніх втрат.

Висновки. Виходячи з викладеного вище нами зроблено такі висновки:

1. Проведений аналіз наукових праць щодо оновлення підходів до створення систем оцінювання в ЗЗСО України свідчить про наявність науково-теоретичного підґрунтя цього процесу, що обумовлено потребами створення науково-теоретичного забезпечення процедури впровадження Концепції Нової Української школи. Важливим аспектом цього процесу є наукові роботи, що присвячені аналізу відповідного зарубіжного досвіду.

2. Результати дослідження свідчать про збільшення навантаження на вчителя ЗЗСО без поліпшення його фінансової мотивації. Крім того, значна частина вчителів (70,7 %) вважає, що проведення реформи оцінювання навчальних досягнень учнів є не на часі у зв'язку з тим, що через воєнний стан в Україні значна частина освітнього процесу відбувається в дистанційному режимі, що ускладнює впровадження запропонованих наказом МОНУ № 1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» нововведень.

3. Актуальною залишається подальша розробка науково-методичного забезпечення впровадження нових оцінювальних процедур. Перш за все, це чіткі, зрозумілі вчителю алгоритми їхньої діяльності. Потребують уточнення процедури оцінювання в межах окремих предметів.

4. На порядку денному залишається поліпшення процедури підвищення кваліфікації у цій царині. Дослідження показало реальну диверсифікацію освітніх послуг за цим напрямом, зокрема те, що незалежні провайдери надають сьогодні близько 34,1 % таких послуг. Разом із тим, очевидною є потреба в масовому охопленні педагогічної спільноти заходами з підвищення кваліфікації у царині педагогічного оцінювання. Залишається актуальною зміна ментальності вчителів, що дозволить поліпшити проведення процедур оцінювання в школах України.

5. Залишається проблемою проведення комунікативних заходів із питань оцінювання навчальних досягнень учнів ЗЗСО. Ті заходи, що проводяться сьогодні в межах України, представлені, переважно, викладачами і здобувачами освіти, що представляють заклади вищої освіти. Серед оприлюднених матеріалів недостатньо представлені вчителі та керівники ЗЗСО.

ЛІТЕРАТУРА:

- Авраменко Н., Коваленко Л. Застосування практичних аспектів фінського досвіду оцінювання навчальних досягнень учнів у Новій Українській школі. *Acta Paedagogica Volynienses*, 2(1), С. 3-9. 2022 <https://doi.org/10.32782/apv/2022.1.2.1>
- Бужинецька К. Основні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з когнітивними порушеннями в умовах компетентнісного підходу. *Особлива дитина: навчання і виховання*, 103(3), С. 56-66. 2021. <https://doi.org/10.33189/ectu.v103i3.80>
- Горошкін І. До проблеми оцінювання навчальних досягнень учнів гімназій у компетентнісному вимірі. *Проблеми сучасного підручника*, (32), С. 66-82. 2024 <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2024-32-66-82>
- Лунячек В. Е. Зміни в ідеології оцінювання очима вчителів. *International scientific-practical conference "Science, education, technology and society: problems and prospects": conference proceedings* (Tampere, Finland, October 4, 2024). Tampere, Finland: Scholarly Publisher ICSSH, 2024, С. 17-19. Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>
- Лунячек В. Е., Ігнатенко Л. Ю. Оцінювання навчальних досягнень учнів у закладах загальної середньої освіти США і Канади. *Нова педагогічна думка: науково-методичний журнал*. Рівне: РОІППО, 2024. №1 (117), С. 3-11.

- Луначек В. Е., Ігнатенко Л. Ю. Оцінювання навчальних досягнень учнів у закладах загальної середньої освіти Великої Британії і Австралії. *Нова педагогічна думка: науково-методичний журнал*. Рівне: РОІППО, 2024. № 2 (118), С. 3-10.
- Педагогіка вищої школи. Основи наукових досліджень : навчальний посібник / за ред. В. Е. Луначека. Х. : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2024. 344 с.
- Луначек С. В. Формування компетентності педагогічних працівників щодо роботи з освітніми вебсайтами. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2023. № 54. С. 85-98
- Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання. Наказ МОН України №1093 від 02.08.2024 р. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia>
- Professional Development (професійний розвиток працівників освіти та інших професійних спільнот). URL: <https://www.profdevelopment.com.ua/>
- Holovko S., Zhuk Y. & Naumenko S. "The peculiarities of organising the assessment of students' distance learning outcomes under martial law", *ITLT*, vol. 97, no. 5, pp. 35-54, Oct. 2023, [doi: 10.33407/itlt.v97i5.5388](https://doi.org/10.33407/itlt.v97i5.5388).

REFERENCES:

- Avramenko, N. & Kovalenko, L. (2022). Zastosuvannia praktychnykh aspektiv finskoho dosvidu otsiniuvannia navchalnykh dosiahnen uchniv u Novii Ukrainskii shkoli. []. *Acta Paedagogica Volynienses*, 2(1), S. 3-9. <https://doi.org/10.32782/apv/2022.1.2.1> [in Ukrainian].
- Buzhynetska, K. (2021). Osnovni kryterii otsiniuvannia navchalnykh dosiahnen uchniv z kohnityvnymy porushenniamy v umovakh kompetentnisnogo pidkhodu. []. *Osoblyva dytyna: navchannia i vykhovannia*, 103(3), S. 56-66. <https://doi.org/10.33189/ectu.v103i3.80> [in Ukrainian].
- Horoshkin, I. (2024). Do problemy otsiniuvannia navchalnykh dosiahnen uchniv himnazii u kompetentnisnomu vymiri. []. *Problemy suchasnoho pidruchnyka*, (32), S. 66-82. <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2024-32-66-82> [in Ukrainian].
- Luniachek, V. E. (2024). Zminy v ideologii otsiniuvannia ochyma vchyteliv. []. *International scientific-practical conference "Science, education, technology and society: problems and prospects"*: conference proceedings (Tampere, Finland, October 4, 2024). Tampere, Finland: Scholarly Publisher ICSSH, S. 17-19. Ofitsiinyi sait: <http://www.economics.in.ua> [in Ukrainian].
- Luniachek, V. E. & Ihnatenko, L. Yu. (2024). Otsiniuvannia navchalnykh dosiahnen uchniv u zakladakh zahalnoi serednoi osvity SSHA i Kanady. []. *Nova pedahohichna dumka: naukovo-metodychnyi zhurnal*. Rivne: ROIPPO. №1 (117), S. 3-11. [in Ukrainian].
- Luniachek, V. E. & Ihnatenko, L. Yu. (2024). Otsiniuvannia navchalnykh dosiahnen uchniv u zakladakh zahalnoi serednoi osvity Velykoi Brytanii i Avstralii. []. *Nova pedahohichna dumka: naukovo-metodychnyi zhurnal*. Rivne: ROIPPO. № 2 (118), S. 3-10. [in Ukrainian].
- Lunbachek, V. E. (Ed.). (2024). Pedahohika vyshchoi shkoly. Osnovy naukovykh doslidzhen []: navchalnyi posibnyk. Kh. : Kharkivskiy natsionalnyi universytet imeni V. N. Karazina. 344 s. [in Ukrainian].
- Luniachek, C. B. (2023). Formuvannia kompetentnosti pedahohichnykh pratsivnykiv shchodo roboty z osvitynymi vebсайтами. [Formation of the pedagogical staff competence in working with educational websites]. *Teoriia ta metodyka navchannia ta vykhovannia*. № 54. S. 85-98. [in Ukrainian].
- Pro zatverdzhennia rekomendatsii shchodo otsiniuvannia rezultativ navchannia. Nakaz MON Ukrainy №1093 [On approval of recommendations for assessing learning outcomes]. (02.08.2024). URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia> [in Ukrainian].
- Professional Development (n. d.). URL: <https://www.profdevelopment.com.ua/>

Holovko, S., Zhuk, Y. & Naumenko, S. (2023). "The peculiarities of organizing the assessment of students' distance learning outcomes under martial law", *ITLT*, vol. 97, no. 5, pp. 35-54, [doi: 10.33407/itlt.v97i5.5388](https://doi.org/10.33407/itlt.v97i5.5388).

Інформація про автора:

Лунячек Вадим Едурдович: ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4412-7068>;
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри викладання профільних
дисциплін навчально-наукового інституту
міжнародної освіти; Харківський
національний університет імені В. Н.
Каразіна; майдан Свободи, 4, м. Харків,
Україна, 61022.
e-mail: vel2003@ukr.net

Information about the author:

Luniachek Vadym Eduardovych: ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4412-7068>; DSc in
Education, Full Professor,
Professor of the Department of Teaching
Specialized Disciplines of the International
Education Institute for Study and Research, V.
N. Karazin Kharkiv National University,
Freedom square, 4, Kharkiv, Ukraine, 61022.
e-mail: vel2003@ukr.net

Цитуйте цю статтю як: Лунячек В. Е. Вчитель, як суб'єкт оцінювання здобувачів базової середньої освіти відповідно до державного стандарту. *Теорія та методика навчання та виховання*, 2024. № 57. С. 108-118.

DOI: <https://doi.org/10.34142/23128046.2024.57.09>

Дата надходження статті до редакції: 12.09.2024

Стаття прийнята до друку: 24.09.2024